

ОБЕДИНЕНО УЧИЛИЩЕ "ХРИСТО БОТЕВ"

Село ДЪЛГО ПОЛЕ, Община Калояново, Област Пловдивска

☎ (+359)897853860, email: oudpole@abv.bg

УТВЪРДИЛ: .....

Stoyna
Stoyanova
Delcheva

Digitally signed by
Stoyna Stoyanova

Delcheva

Date: 2021.09.30
14:15:11 +03'00'

СТОЙНА ДЕЛЧЕВА
ДИРЕКТОР

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ 2021 – 2022 година

Програмата е приета с решение № 1 на заседание на Педагогически съвет, протокол № 14/08.09.2021 г. и е утвърдена със заповед на директора № РД-10-1109/08.09.2021 г.

I. Принципи на училищната програма за превенция на ранното напускане на училище

Училищната програма за превенция на отпадането е основен инструмент за планиране на дейностите по задържане на децата в училище. Основната концепция на програмата е, че отпадането е педагогически проблем и са нужни педагогически средства за преодоляването му, социалните дейности не са достатъчни, а само допълващи. Необходима е промяна в цялостната училищна среда: промяна в използваните педагогически методи, в учебните програми, в организацията на учебния процес, във взаимодействието с родителите. Интеркултурното и интерактивното образование е най-добрата педагогическа основа за преодоляването на отпадането.

Програмата се основава на няколко принципа:

- Всеки ученик може да бъде отличник. Всеки ученик е добър в нещо. Представата за това, в какво е добър един ученик може да е различна от това, което ние си представяме като 'добър в...' Един ученик може да е добър по математика, но друг може да е добър в това да бъде лидер и да организира останалите, или да е добър в това да се ориентира в гората, или да е добър музикант. Нашият подход е: да открием тази област, в която даденият ученик е добър; да му помогне да се превърне в отличник в тази област като доразвие своите знания и умения по приемлив за обществото начин; чрез това, в което е добър да развие допълнителни знания и умения и в останалите области, които са заложи в учебните програми.
- Поставяне на високи очаквания. Всеки човек се стреми да постигне това, което се очаква от него. Много често развитието на ромските деца се предопределя от ниските очаквания, които околните (особено учителите) имат за тях. Следователно, за да постигат по-добри резултати децата и да се развиват постоянно, пред тях трябва да се поставят все по-нови и по-високи очаквания. На всяко едно дете трябва да се покаже, че то може да успява - от там нататък да му се поставят все по-високи цели и очаквания. Всяко дете трябва да се научи да вярва, че «Аз мога да...» и «Аз искам да...»
- Училището може да бъде привлекателно за всяко дете! За да бъде училището привлекателно е необходимо децата, техните родители и местната общност, от която са част, да припознават училището като „своя“

институция. За това е нужно от една страна те да намират нещо от своята култура в училище, училището да представлява благоприятна среда за всяко едно дете, както и училището да бъде ангажирано с живота на местната общност. От друга страна е необходимо всички да виждат практическата полза от училището: учебните програми и целият учебен процес да покриват области, които дават умения за живота.

- Училището може да бъде добре функционираща система. Добре организираното училище е най-сигурната гаранция за привличането, задържането и успеха на учениците. Добре организираното училище умее да приобщава и овластява родителите, има ресурси да предлага по-широк спектър от образователни възможности извън еднодневното обучение в клас и прилага модерни педагогически методи на работа (вкл. интеркултурно и интерактивно образование).

II. АНАЛИЗ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА МЕРКИТЕ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ ПРЕЗ ИЗМИНАЛАТА УЧЕБНА ГОДИНА.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище е продължение на програмите, които бяха реализирани в предходните пет години в ОБУ „Христо Ботев“. В този смисъл тя е обвързана с традицията и опита на педагогическите специалисти, които са формирали предразположения и нагласи за по-ползотворна и качествена работа при реализирането на мерките за превенция на отпадането. Техните мнения и препоръки безспорно са една от силните страни на Програмата.

Политиките на ОБУ „Христо Ботев“ по отношение превенция на ранното напускане на училище през настоящата учебна година си поставиха за цел да се акцентира върху специфични за нашето училище направления. Те бяха актуализирани и съгласувани с Национален план за 2018-2020 г. за изпълнение на Националната стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система 2013-2020 година, Стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства (2015 -2020 г.), План за действие по изпълнение на Националната стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства (2015 – 2020), Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012 – 2020), Национален план за действие за периода 2015-2020 г. за изпълнение на Национална стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012 – 2020) и регионални документи - План за действие на община Калояново в изпълнение на областната стратегия за интегриране на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация 2021-2023 г., План за интегрирано развитие на община Калояново 2021-2027 г., регионални планове на РУО - Пловдив.

Положителна страна на Програмата е нейната обвързаност със Стратегията на училището 2020-2024 г. Стратегията е работеща, защото е съобразена с националните стратегии, актуализирана е и отразява спецификата на училището и региона. Тя съдържа конкретни и реално изпълними цели.

Безспорно силна страна на Програмата е вслушването в мнението на родители, учители, психолог, педагогически съветник и социални работници. Това допринася за отварянето на образователната институция, изгражда връзки и доверие между ученици, родители, учители и общността на селото, предполага ново отношение към ученика, отчита индивидуалните причини за напускането.

Осъществена е многогодишна връзка на училището с ЦМЕДТ „Амалипе”, която е своеобразен медиатор при общуването с ромската общност. Въведена е нова длъжност в училището „образователен медиатор“ по прокт. „Подкрепа за успех“, чиято задача е да улесни комуникацията между училището и родителите на учениците, които възпрепятстват редовното посещение на децата си на училище и да се намали броя на безпричинните отсъствия и отпадането от училище. През тази учебна година образователният медиатор ще продължи своята работа, която има висок коефициент на полезно действие относно присъствието и учебната дейност на учениците от уязвимите групи в училището.

Училището разработва и прилага редица други дейности, насочени към справянето с отпадане от училище. Това е развиващият се Родителски клуб, който вече шестета година активно участва в училищния живот и се явява незаменим механизъм за включване на родителите, но поради епидемиологичните обстоятелства дейността му беше занижена. Друг вид връзка с родителите е иновативната практика за провеждане на интерактивни родителски срещи.

Особено успешна практика е дейността на екипа по обхват /междунституционалния екип, създаден по ПМС 100 от 08.06.2018 г./ и воденето на регистър на учениците в риск от отпадане в ИСРМ, който се актуализира непрекъснато и следи в реално време състоянието на децата в риск. Ефективното взаимодействие на директор, учител, родител и други заинтересовани институции като ДПС - град Хисар, Отдел „Закрила на детето“ Хисаря, Екипа за обхват с председател експерт от РУО – Пловдив, председателя на МКБППМН – Калояново и др. дава положителен резултат върху намаляване на безпричинните отсъствия и на риска от отпадане на ученици от образователната система.

С 16 ученици е работено индивидуално през втория срок на учебната 2020-2021 г. в определено време според индивидуални планове за тях, за оказване на обща подкрепа, които подлежах на отчет пред директора. В отчетите на тези планове са посочени дейностите, учебните предмети, темите и постигнатите резултати с всеки ученик. Учениците бяха подпомогнати за закупуване на помагала и средства за работа в клас. Екипът разгледа окончателните резултати от първия и втория срок и установи, че работата е успешна. За жалост двама ученици останаха да повтарят класа.

В началото на втори срок на изминалата учебна година в училището бяха реинтегрирани пет ученици, трима пребивавали в чужбина и двама отпаднали от системата. Учениците завършиха успешно учебната година. Необходимо да се засили вниманието към тях, като се посетят отново домовете им и се установи постоянна връзка с техните родители, сигнализиран се институциите, ангажирани по ПМС 100/2018 г. и да се прилага комплексен, интегриран подход за реинтегриране на отпадналите и връщане на повтарящите ученици в клас. А успешно работилите ученици-наставници получиха награди - грамоти, книги и финансова подкрепа /Зюмбюла Ламбова бе подкрепена със заплащане на една месечна вноска за уроци по биология и химия, които посещава/ за своята добре свършена работа.

В края на учебната година нямашме отпаднали ученици. Това е успех за големите усилия, които полагат педагогическия и непедагогическия персонал в училището не само за обхващане и задържане в образователната система и за постигане на добри и много добри резултати в обучението, възпитанието и социализацията на учениците. Пример за това са спечелени призови места и медали на учениците в национални конкурси и състезания – Съюза на българските начални учители, „Многознайко“, „Народните будители и аз“, „Момичета с мечти – да обърнем страницата“, участие в областни кръгове на олимпиади, много благотворителни инициативи – „Дари храна, дари любов“, облагородяване на парка в Дълго поле, видеоклипове в интернет пространството за предизвикване на младите хора да опазват чистотата на природата и планетата, проява на толерантност към различните и други.

III. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Обща цел на програмата:

Да открием тази област, в която даденият ученик е добър. Да му помогнем да се превърне в отличник в тази област, като доразвие своите знания и умения по приемлив за обществото начин. Чрез това, в което е добър, да развие допълнителни знания и умения и в останалите области, които са заложили в учебните програми, т.е. да направи прехода от това, в което ученикът е „отличник“ към останалото, в което обществото има очаквания да бъде „отличник“.

Специфични цели:

- Намаляване на отсъствията с 20 %
- Намаляване на отпадналите ученици до 0 %
- Увеличаване на успеха от тестовото оценяване на ученици в риск с една единица от предходната учебна година
- Включване на учениците в риск в различни форми на ИИД на 90 %
- Включване на учениците в риск в индивидуални и групови консултации по учебни предмети на 90 %

IV. ЦЕЛЕВА ГРУПА НА УЧЕНИЦИТЕ В РИСК:

Включват се ученици, които нередовно посещават училище, роми, слабо владеещи български език, с нисък стандарт на живот, трудна адаптация към училищната среда, слаба мотивация, недостатъчен родителски контрол, миграция, ранни бракове.

V. ДЕЙНОСТИ ПО ИЗГОТВЯНЕ И ПРИЕМАНЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Представяне проект и идея за Училищна програма на педагогическия колектив. Определяне на отговорен екип, който ще бъде натоварен за изготвянето на програмата: учителят по „Фолклор на етносите“; отговорник за дейностите по активизиране на учениците; отговорник за дейностите с родителите. (Станислава Папазова, Величка Гонева, Таня Гюрова)
2. Идентификация на учениците в риск и водене на регистър /в ИСРМ/.
3. Изработване на:
  - индивидуална програма за работа с ученик в риск от отпадане и профил за всеки ученик от целевата група.
4. Създаване на Екип за индивидуална работа с всеки отделен ученик от целевата група.
5. Среща с Обществения съвет, Ученическият парламент и с Родителския клуб. Запознаване с проекта и с идеята за Училищната програма. Представяне на екипа, който ще я изготвя. Консултиране с тях за евентуалните изисквания към програмата и мерките за нейното реализиране.
6. Приемане окончателния вариант на Програмата на педагогически съвет.

VI. ДЕЙНОСТИ НА ПРОГРАМАТА

1. Провеждане на ИД „Фолклор на етносите” (занимания по интереси) в ГЦДОУД;
2. Дейности за активизиране на учениците: сформирани и дейност на Ученически парламент;
3. Дейност за активизиране на учениците и работа с учениците в риск от отпадане: практиката на „ученици - наставници”;
4. Дейности за ангажиране на родителите: сформирани и дейност на Родителски клуб;
5. Механизми за индивидуална работа със застрашените от отпадане: изготвяне на профил на застрашените от отпадане, портфолио, индивидуални консултации. Те включват: Изготвяне на поименен списък от класните ръководители, в чиито класове има ученици, застрашени от отпадане по различна причина (деца със затруднения в ограмотяването, ученици, чиито родители са в чужбина, ученици, в семействата на които има случаи на ранни бракове, особено в някои групи, в които все още има висок процент ранни бракове, и др.); Изготвяне на личен профил на тези ученици; Изработване на индивидуален тематичен план и календарен график за преодоляване на риска (изготвя се от педагогическия съветник, съвместно с Ученическия парламент и Родителския клуб

VII. ОПИСАНИЕ НА ПРЕДСТОЯЩИТЕ МЕРКИ

Проблем	Дейност	Очаквани резултати	Срок	Необходими ресурси	Отговорник
Неангажираност на родителите в училищния живот	Сформиране на Родителски клуб. Първа сбирка на Родителския клуб. Обсъждане на организационни въпроси. Създаване програма за работа за новата учебна година.	Повишаване на присъствието на родители в училище до 10%	октомври 2021г		Т. Гюрова, Пенка Баракова
Повишаване на мотивацията на учениците в риск за участие в училищния живот	Ученически парламент. Сформиране, избор на екип, Създаване на програма за работа през новата учебна година.	Повишаване на присъствието на учениците в риск училище с 20%	октомври 2021 г		В. Гонева, Г. Кънчев, И. Борисова
Нисък успех и прояви на агресия на ученик в риск	Индивидуална работа в ученици в риск	Недопускане на ученици в риск със слаби оценки в края на	през учебната година	училищен бюджет	Педагогически съветник, Класни ръководители

		учебната година			
Нисък успехи прояви на агресия на ученик в риск	Въвеждане на ученици - наставници	Недопускане на ученици в риск със слаби оценки в края на учебната година	през учебната година		Класни ръководители Педагогически съветник
Допускане на безпричинни отсъствия от училище	Провеждане на ИД „Фолклор на етносите - ромски фолклор”	Недопускане на ученици, рано напуснали училище	През годината	Проект „Всеки ученик ще бъде отличник-2“	Учители, преминали обучение и учители ЦОУД
Нисък успехи ниска Мотивация за учене	Закупуване на учебни помагала, пособия и учебници на ученици, на които не са изплатени детски надбавки.	Недопускане на ученици в риск със слаби оценки в края на учебната година	Септември 2021	училищен бюджет и програма „Равен шанс“ на ЦМЕДТ „Амалипе“	Директор, Класни ръководители
Ученик от социално слабо семейство	Осигуряване на средства за закупуване на билети за посещения на културни институти, културно-музикални и спортни събития	Недопускане на ученици, рано напуснали училище	през учебната година	училищен бюджет	Директор

Ученик от социално слабо семейство	Осигуряване на средства за застраховане на учениците в риск, задължително условие при извеждането им извън училище.	Недопусканена ученици, ранно напуснали училище	през учебната година	училищен бюджет	Директор
Нисък успехи ниска мотивация за учене	Осигуряване на материални стимули на учениците в риск, постигнали по-високи резултати в обучението, както и за тези, посещавали редовно учебните занятия /Разходите се доказват със заверено копие от Дневника относно посочените обстоятелства/.	Недопускане на ученици в риск със слаби оценки в края на учебната година	през учебната година	училищен бюджет	Директор, Ръководители на екипа за работа с ученик в риск
Слаба Мотивация за работа в екип и за ангажираност към социално слабите ученици	Осигуряване на материални стимули на учениците, които участват в ученическото самоуправление и са ученици-наставници на свои връстници./ Разходите се доказват с отчетен доклад от ученика-наставник за	Недопусканена ученици, ранно напуснали училище	през учебната година	училищен бюджет	Директор, Ръководители на екипа за работа с ученик в риск

	напредъка на ученици в риск и за постигнатите резултати/				
Немотивираност на екипа за превенция на риск от ранно напускане на училище	Изготвяне на механизъм за финансиране работата на Екипа за изработване и реализиране на програма за превенция на неизвинени отсъствия и на учителите – наставници и отчитане на средствата.	Недопусканена ученици, ранно напуснали училище	през учебната година	училищен бюджет	Директор
Допускане на безпричинни отсъствия от училище	Включване на ученици в риск в общоучилищната програма за честване на празници.	Недопускане на ученици, ранно напуснали училище	през учебната година		И. Борисова, Г. Гонева, В. Тянковски, А. Станев
Допускане на безпричинни отсъствия от училище	Включване на ученици в риск в общоучилищните спортни мероприятия	Недопусканена ученици, ранно напуснали училище	през учебната година		Ст. Папазова
Допускане на безпричинни отсъствия от училище, нисък успех	Включване на ученици в риск в дейностите по проект “Подкрепа за успех“, проект „Образование за утрешния ден“, проект „Равен достъп до училищно образование в	Недопусканена ученици, ранно напуснали училище	през учебната година	Проект “Подкрепа за успех“ проект „Образование за утрешния ден“у проект „Равен достъп до образование в условията на кризи“, проект	Класни ръководители

	условията на кризи“, проект „Подкрепа за приобщаващо образование“ и занимания по интереси.			„Подкрепа за приобщаващо образование“ и занимания по интереси.	
--	--	--	--	--	--

Запознати с Програмата за превенция на ранното напускане на училище през учебната 2021-2022 г.:

№ по ред	Име и фамилия	Заемана длъжност	Подпис на лицето
1	Ана Димитрова	Начален учител	
2	Йорданка Видолова	Начален учител	
3	Владислава Петрова	Начален учител	
4	Донка Борукова	Старши начален учител	
5	Ганка Гонева	Ст. начален учител ГЦОУД	
6	Инес Борисова	Начален учител ГЦОУД	
7	Мария Видолова	Ст. учител прогимн. и гимн. етап	
8	Станислава Папазова	Ст. учител прогимн. и гимн. етап	
9	Георги Кънчев	Учител прогимн. и гимн. етап	
10	Таня Гюрова	Учител прогимн. и гимн. етап	
11	Апостол Станев	Учител всички етапи	
12	Радостина Лилова	Учител прогимн. и гимн. етап	
13	Даниела Асенова	Учител всички етапи	
14	Величка Гонева	Учител прогимн. и гимн. етап	
15	Васил Тянковски	Гл. учител прогимн. и гимн. етап	
16	Райна Матанска	Ст. учител прогимн. и гимн. етап	
17	Пенка Баракова	Пед. Съветник, психолог	
18	Нанак Ангелова	Секретар	
19	Иван Вълев	Огняр, поддръжка	
20	Валентина Караманска	чистач	
21	Делка Танева	Чистач	
22	Радослав Манолов	Образователен медиатор	

